

- ▶ DSKE's årsmøde 2023
- ▶ Jens Kondrup Prisen
- ▶ Nutricias Forskningslegat
- ▶ Klummen
- ▶ Ernæringsugen 2023

DSKE årsmøde 2023

Af Mette Holst

Med 164 deltagere er det netop afholdte årsmøde for Klinisk Ernæring i København det hidtil største. Jørgen Wiis bød velkommen og derefter indledte **Henrik Højgaard Rasmussen** dagen med en præsentation af ESPENs nye initiativ "Nutritional care is a human right", der er udarbejdet i samarbejde med andre store organisationer og understøttet af 70 lande.

<https://www.espen.org/files/ESPEN-Fact-Sheet-Nutritional-care-is-a-human-right.pdf>

Christian Hvas gav herefter et overblik over aktuelle og seneste aktiviteter i DSKE, og udtrykte selskabets store taknemmelighed over medlemmernes bidrag og støtte til DSKE-aktiviteter. Herunder navnlig en tak til de personer der af DSKE er udpeget til at indgå i forskellige arbejdsgrupper under Sundhedsstyrelsen mv.

Luc van Loon var desværre forhindret, men hans tilsendte optagelse af oplægget fungerede uden problemer. Takehomes var "Mom was right- you are what you eat, chew well and sit up right" 😊. Og nå ja, modstandstræning virker- prioriter 20 gram protein pr. hovedmåltid. Desuden markerer han at vi skal have øje for proteinkvalitet, for selvom vegetabiliske proteiner er gode, skal de doseres højere og helst indgå i et mix af flere aminosyrer.

Phillip Schuetz tog derefter mikrofonen med sit indlæg "Nutrition for the malnourished patient: What's the role of inflammation". Her kom han vidt omkring i de

seneste års forskning og dækkede blandt andet fenotypeskelle, graden af inflammations påvirkning på effekten af ernæringsbehandling, autophagi og "precision medicine", som vi nok kommer til at høre meget mere om i de kommende år. Største budskab var nok "Høj proteindosis og lang intervention", hvilket han beklager ikke at have prioriteret i "Effort studiet".

Herefter præsenterede Lars Vinter Jensen DSKE's arbejde med **kliniske retningslinjer** for ernæring, som nu har udmøntet konkret i en klinisk retningslinje for Re-feeding. Til sidst i processen blev der afholdt et initiativmøde hvor deltagerne blev opfordret til at give faglig "høring" på retningslinjen og det har været rigtig givtigt for det endelige produkt. Retningslinjen kan findes på <https://dske.dk/dske-kliniske-retningslinjer.html>

Anne Wilkens Knudsen, Sofie Nunez Engelsted og Cecilie Meldgaard Møller præsenterede sammen deres **projekt** om måling af metabolisme i medicinske patienter. Deres resultater viste at de målemetoder vi i dag anvender til vurdering, respektive under og overestimerer forbrænding. Fremover vil de i et team af 4 diætister arbejde med implementering af måling af metabolisme der hvor det giver mening, hvilket i første omgang vil være der hvor patienternes vægtudvikling ikke er som forventet i forhold til indtag.

Der var indkommet rigtig mange gode **abstracts** og over middag afholdtes orale præsentationer af indsendte abstracts i 2 sessioner, og hele dagen kunne man studere ophængte posters.

Prisen som **bedste abstract** inkl. et rejselegat til ESPEN kongres 2023 gik til Nikita Misella Hansen med abstractet "Effects of the New Nordic Renal Diet in patients with chronic kidney disease: a randomized trial. Stort tillykke.

Sidste indlæg på dagen var et spændende oplæg ved **Jeanette Wassar Kirk**, Seniorforsker, Københavns Universitetshospital – Hvidovre, som fortalte om faldgruber i forbindelse med planlægning af **implementering** af indsatser og gav gode evidensbaserede råd til hvad man skal tænke på i forbindelse med implementering med ernæringsindsatser for øje. Hovedbudskaberne

var på forhånd at planlægge sin implementering med en gennemtænkt og kontekstbestemt strategi, at sætte sit implementeringshold, inkluder relevante ledere og altid at følge op på implementeringsgraden.

Jens Kondrup Prisen

Af Mette Holst

Jens Kondrup prisen gik i år til en meget glad **Tina Munk**, Leder af Enheden for Diætister og Ernæringsforskning, EATEN ved Herlev-Gentofte Hospital. Tina fik overrakt prisen blandt andet med ordene "Knytter ernæringsforskning på internationalt niveau men udvikling af kvalitet i praksis". Blandt dagens deltagere sad Jens Kondrup, og Tina reflekterede i sit oplæg "Det er sgu vildt- Jens K er min læremester". Hjertelig tillykke til Tina. Det er så velfortjent.

Nutricias Forskningslegat i Enteral Klinisk Ernæring 2023

Af bestyrelsen

DSKE uddeler hvert år ved årsmødet Nutricias forskningslegat i enteral klinisk ernæring. Legatet blev i år tildelt **Rikke Kristensen og Sara Kring** for projektet: "Effekt af styrketræning, ekstra protein, tilskud af kreatin, Fosfat og Vitamin D på funktionel kapacitet hos KOL-patienter i rehabiliterende forløb: Et randomiseret klinisk forsøg." Vi glæder os til at høre mere om dette projekt.

Klummen

Af Jens Rikardt Andersen

Klinisk ernæring til demente patienter ved vi ikke meget om. Der dukker lidt op om, Ginko Biloba og Folin-syre en gang imellem, men hvad rationalet skulle være, er ikke dokumenteret. Gan et al (CNS Neurosci Ther 2023 doi: 10.1111/cns.14169. Online ahead of print) har nyligt offentliggjort resultaterne af PET-scanninger på 1037 patienter med Alzheimers demens og Lewi-demens. Man kan ved disse scanninger se områder i hjernen med reduceret, metabolisk aktivitet og relateret disse til forekomst og grad af neuropsykiatriske symptomer. De var alle henvist til scanningen pga. kognitive problemer. Ikke overraskende var der især tale om fronto-temporale områder med lav metabolisk aktivitet. Graden af hypometabole områder var signifikant korreleret til forekomst af hallucinationer, angst samt spiseforstyrrelser (herunder appetit). Man kan nok ikke helt sidestille hypo-metabole områder med hypo-perfunderede områder, men der må antages at være et stort overlap. Det ville jo være spændende at se, om tilskud af Ginko Biloba kunne øge perfusion og appetit. Det er mig bekendt aldrig ordentligt undersøgt. Ginko Biloba er klassificeret som naturmedicin pga. sandsynliggjort effekt på perfusionen. Man kunne da godt fristes til at prøve det, hvis man har en af disse, stakkels patienter, som taber sig og taber sig.

Forebyggelse af demens er lidt bedre belyst videnskabeligt, overvejende på små materialer. Nu har Shannon et al (BMC Med 2023;21(1):81. doi: 10.1186/s12916-023-02772-3) publiceret en sikker forebyggende effekt uafhængig af genetisk disposition af middelhavskost på forekomsten af demens. Materialet var på 60.298 personer i en engelsk kohorte og fulgt op i gennemsnit 9 år. Dette betyder naturligvis hverken, at man skal spise middelhavskost fra barndommen, eller at man kan reducere demensrisikoen ved at omlægge kosten som 90 årig, men det bygger oven på den evidens, vi havde i forvejen vel vidende at epidemiologi er en vanskelig sport med rigtig mange co-foundere.

I et autopsistudie, hvor man havde mange kostoplysninger på 581 patienter med Alzheimer demens og i gennemsnit 91 år ved død fandt Agarwal et al (Neurology 2023;10.1212/WNL.0000000000207176. Online ahead of print) at middelhavskost var tæt korreleret til Alzheimer forandringer i hjernen (beta-amyloid aflejringer mv.). Især grøntsager med grønne blade slog igennem som relateret til færrest forandringer.

Hvis vi nu skal have lidt mening i sådanne fund, så kan et review af Romero-Márquez et al (Int J Mol Sci 2023;24:4353. doi: 10.3390/ijms24054353) måske hjælpe. Reviewet er tung læsning og drejer sig om molekylære ændringer i hjernen af polyfenoler fra bladene på oliventræer. Bladene fra oliventræer har tidligere vist sig at indeholde en hel del bio-aktive stoffer bl.a. med effekter på cholin-esteraser. Dette kunne godt udvirke en nedsættelse af neuro-inflammation og oxidativt stress via modulation af henholdsvis NF-κB og Nrf2. Oliventræets blade anvendes ikke til noget, og der er rigtig mange af dem, så måske et kig ind i fremtiden?

Ernæringsugen 2023

Af Mette Holst

Ernæringsugen 2023 løber som bekendt af staben i uge 44, og der er lagt op til både lokale og centrale initiativer. Vil du planlægge et event i ernæringsugen eller der du bare nysgerrig?

I "Frimmet" ved Lungeforeningen holder Jonathan Andreasen fra lungeforeningen og Mette Holst 23/5 kl. 16-17.30 et inspirationsmøde for sundhedsfaglige, hvor du kan få ideer til hvordan man kan holde ernæringsuge i år. Deltagelse er gratis. Her er tilmeldingslink til de sundhedsfaglige: https://frimmet.lunge.dk/m/r/391? ga=2.80971287.1867904375.1683618078342938904.1650354548&fbclid=IwAR1Fnha6aPIP8E6N3CQPspvd7NqBaUB6xR_vOa2nYjkiI5xWZwguB9ZCn7k

Følg ellers med på FACEbook og hjemmesiden og se hvad der kommer af initiativer. Vi håber

medlemmerne har lyst til at lave en masse spændende og opmærksomhedsgenererende aktiviteter.

DSKE kliniske retningslinjer

Af Camilla Balle Bech

Til DSKE Årsmøde 2023 blev den første DSKE kliniske retningslinje præsenteret.

Som medlem af DSKE har du mulighed for at få indflydelse på hvilke kliniske retningslinjer, som skal udarbejdes. Derfor er du som medlem meget velkommen til senest d. 10. juni at skrive til bestyrelse@dske.dk, hvis du har forslag til emner til fremtidige kliniske retningslinjer, samt eventuelle forslag til en eller flere personer, som kan indgå i arbejdsgruppen.

Datoer i DSKE

Se programmer og tilmeld dig via: [Arrangementer](https://www.dske.dk) [J dske.dk](https://www.dske.dk)

Program og tilmeldingslink på www.dske.dk

7. september 2023

"Sygdomsrelateret underernæring i almen praksis" afholdes på i Medicinerhuset, Mølleparkvej 4, 3. sal. Aalborg, Afholdes 7. september 2023 kl. 16.00-18.30.

Program er klar på www.dske.dk. Del meget gerne i dit netværk og på sociale medier 😊

25. september 2023

Temadag, "Ernæringspleje i praksis" afholdes på Hvidovre Hospital. Tilmelding åbner snarest, følg med på www.dske.dk under "Arrangementer".

Hold øje med DSKE på Facebook:

<https://www.facebook.com/Dansk-Selskab-for-Klinisk-Ern%C3%A6ring-DSKE-825748844131759/>

Kommende aktiviteter uden for DSKE:

Næste omgang Grand Rounds afholdes torsdag 25. maj, kl. 08:00-08:50. Her vil læger fra Rigshospitalets Afdeling for Tarmsvigt og Leversygdomme fortælle om behandling med hjemmeparenteral ernæring til patienter med tarmsvigt. En behandling som har givet danske patienter en ny chance i livet, hvilket ikke er en selvfølge i mange andre lande. Grand Rounds bliver livestreamet, så I har mulighed for at se med og stille spørgsmål. Link til Grand Rounds livestream findes her på siden: rigshospitalet.dk/grandrounds. Her finder I programmet, men der vil også ligge optagelser af de tidligere Grand Rounds.

Deadline for indlæg til næste nyhedsbrev:

14. juni 2023

Send meget gerne indlæg eller ideer til indlæg til

Mette Holst: mette.holst@rn.dk

Skriv "Indlæg til DSKE Nyhedsbrev" i emnelinjen.